

ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

The Academic Leadership in the Digital Era of School Administrators
Affecting the Implementation of Internal Quality Assurance at Schools under
the Kamphaeng Phet Primary Educational Service Area Office 2

ชยาภรณ์ อุ่นเรือน¹ จารุนันท์ ขวัญแน่น² ประจบ ขวัญมัน³

Chayaporn Ounruean, Jarunan Khwannan, Prajob Khawnman

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4) สร้างสมการพยากรณ์ 5) หาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำ และ 6) ประเมินแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำ โดยการวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารและครู จำนวน 314 คน ผู้ให้ข้อมูลการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์เพียร์สัน และถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ การพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตร และการนิเทศติดตาม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนพบสมการพยากรณ์ คือ $\hat{Y} = 1.144 + 0.408(X_1) + 0.244(X_5) + 0.223(X_3)$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน $\hat{Z} = 0.489(Z_1) + 0.288(Z_5) + 0.264(Z_3)$

5. แนวทางพัฒนาชี้ว่าผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ยึดหยุ่นตามนโยบาย พัฒนาฐานข้อมูลผู้เรียนเพื่อใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ จัดระบบนิเทศติดตามให้เรียลไทม์ และลดความซ้ำซ้อน

Received: 2025-11-16 Revised: 2025-12-10 Accepted: 2025-12-13

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร Master's Degree Student, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University. E-mail: chayapornmiw19@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร Assistant Professor, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University. E-mail: jarunan.3011@gmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร Assistant Professor, Faculty of Education, Kamphaeng Phet Rajabhat University. E-mail: Krujob60@hotmail.com

6. ประเมินความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล; งานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to: (1) examine school administrators' academic leadership in the digital era, (2) investigate the implementation of internal quality assurance in schools, (3) analyze the relationship between academic leadership in the digital era and internal quality assurance practices, (4) develop a prediction equation, (5) propose guidelines for enhancing academic leadership, and (6) evaluate the proposed development guidelines. A mixed-methods approach was employed. The research instruments were questionnaires and focus group discussions. The sample consisted of 314 administrators and teachers. Nine focus group informants participated. Data were collected through questionnaires and group discussions and were analyzed using mean, standard deviation, Pearson's correlation, and multiple regression analysis.

The findings indicated that

1. The School Administrator's academic leadership in the digital era obtained their academic leadership in high level.

2. The operation of internal quality assurance in schools, found that in overall, was in high level.

3. The academic leadership's determination of vision, development and personnel encouragement, technological support for education, curriculum administration, and supervision were key factors in achieving educational success.

4. Stepwise multiple regression found that regression equation was $\hat{Y} = 1.144 + 0.408(X_1) + 0.244(X_5) + 0.223(X_3)$ and standardized score was $\hat{Z} = 0.489(Z_1) + 0.288(Z_5) + 0.264(Z_3)$.

5. The development method indicated that administrators should determine flexible vision followed by policy: developing student's database for the technological encouragement and creating supervision system in real time for decreasing redundancy work.

6. Appropriateness assessment of the School Administrator's academic leadership in the digital era's the development method was in the highest level.

Keywords: The Academic Leadership in the Digital Era;

Implementation of Internal Quality Assurance in Schools

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติให้สอดคล้องกันไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาตั้งแต่มาตรา 47 ถึงมาตรา 51 ระบุถึงหลักการและแนวทางการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะมาตรา 48 กำหนดทิศทางไว้ชัดเจนว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในมีจุดมุ่งหมายปลายทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อพร้อมรับการประกันคุณภาพภายนอกจะเห็นได้ว่ากฎหมายให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาค่อนข้างมากทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า สถานศึกษาแต่ละแห่งมีการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง (ณรงค์ชัย ศรีโสภา, 2560: 11)

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาและความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชนและสังคม ว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการกำหนดให้มีระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพตามดัชนีบ่งชี้ที่กำหนดเพื่อเป็นการประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนให้มั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพและรับรองมาตรฐานจากภายนอก (จารุกิตต์ สุตสุข, 2565: 52)

ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำองค์กรการศึกษาให้ทันสมัยและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เทคโนโลยีดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานและการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่แข็งแกร่งและวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรมในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พงศกานต์ นฤทธิมนตรี และคณะ (2565: 177) กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจและมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาและงานวิชาการ งานวิจัย งานประกันคุณภาพและงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการปรับตัวให้ทันสมัยและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนวิธีการดำเนินงานและการจัดการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จากการวิเคราะห์จุดแข็งและเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2, 2568: 52-53) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจุดแข็ง พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลก นอกจากนั้นยังกล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารและครูว่าควรมีการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุคดิจิทัล โดยผลการบริหารและตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (2568: 20) พบว่า ตัวชี้วัดที่ 15 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยระดับคุณภาพพอใช้ และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับคุณภาพปรับปรุง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และเนื่องด้วยปัจจุบันเป็นช่วงการประกันคุณภาพภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หลังเกิดวิกฤต covid-19 จึงทำให้สถานศึกษาหลายๆแห่งมีการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากสภาพและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
5. เพื่อหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2
6. เพื่อประเมินแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งมุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยผู้วิจัยนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอนมี ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจากงานวิจัย และบทความของศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564: 111-112), วลีรัตน์ มุ่งรยกลาง (2560: 358), พนธกานต์ นฤทธิ์นมิตร และคณะ (2565: 174-184), กนิษฐิกา พรหมวาทย์ (2566: 4-5), มณีรัตน์ สุดเต้ (2563: 352-354), ขวพร จิมขุนทด (2567: 390), สันติ แสนเป็ก (2565: 105), เพลินจิตร์ ชำนาญผา (2566: 188), สรวิษฐ์ โสมดี (2567: 842), ปิยวัฒน์ คำโคตร (2565: 103), กิตติภพ ภาณุรัฐกุลธร (2566: 52) รสา หว่างจิตร์ (2567: 360) และปวีณา สิทธิโชคธรรม (2567: 1216) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร 3) ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการบริหารหลักสูตร และ 5) ด้านการนิเทศติดตาม

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดตามกฎกระทรวงประกันคุณภาพการศึกษา 2561 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก, 2561) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา 6) การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 1,545 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 314 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรคำนวณของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608-609) จากนั้นนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้อำเภอเป็นชั้น และทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก

1.2.2 ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน

1.2.3 ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินแนวทาง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการการวิจัยในปีการศึกษา 2568 ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง กันยายน

1.5 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) 2) สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3) สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำฯ ครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกสนทนากลุ่ม

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำฯ ครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ จำนวน 314 ฉบับ ดำเนินการเก็บข้อมูลเมื่อเดือนสิงหาคม-กันยายน พ.ศ. 2568 และนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำฯ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน และนำผลที่ได้จัดทำสรุปผลการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลแจกแจงความถี่ จัดลำดับความสำคัญของการวิจัยต่อไป

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำฯ จากแบบสอบถามกับผู้ทรงคุณวุฒิที่กำหนดไว้ จำนวน 9 ท่าน และนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล นำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1- 4 โดยใช้ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ และวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน

4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และจัดลำดับความสำคัญจากการบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ตามประเด็นการศึกษาวิจัย

4.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 6 โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.92) รองลงมา คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.88) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.89) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คือด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.91) และด้านการนิเทศติดตาม ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.91)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.77) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.75) รองลงมา คือ การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.75) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.75) และการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ ส่วนระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.93) และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.93)

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการนิเทศติดตาม มีความสัมพันธ์กันกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติและวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (Beta = .408) ด้านการนิเทศติดตาม (Beta = .244) และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ (Beta = .223) ตามลำดับ แสดงว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการนิเทศติดตาม และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.144 + 0.408(X_1) + 0.244(X_5) + 0.223(X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.489(Z_1) + 0.288(Z_5) + 0.264(Z_3)$$

5. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ปรับเปลี่ยนได้ตามนโยบายการศึกษาและทิศทางประเทศ มีการทบทวนและปรับปรุงวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง รองลงมาได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ควรมุ่งพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านเทคโนโลยี และนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ และตัวชี้วัดคุณภาพของสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผ่านการอบรม สัมมนา และกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายมีส่วนร่วมกำหนดและตรวจสอบวิสัยทัศน์โดยใช้เครื่องมือดิจิทัล 2) ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ ข้อที่มีความถี่สูงสุดได้แก่ สถานศึกษาควรพัฒนาฐานข้อมูลผู้เรียนที่สะท้อนศักยภาพ ความถนัด และความต้องการ เพื่อให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมและเลือกเทคโนโลยีได้อย่างตรงจุด เป็นการสร้างการเรียนรู้เฉพาะบุคคลที่

สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพ รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดบรรยากาศให้เป็น “โรงเรียนดิจิทัล” กระตุ้นให้นักเรียนคุ้นเคยและใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และ ผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นผู้นำ ผู้ริเริ่ม และผู้สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีของบุคลากร ควบคู่กับการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ผ่านการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาและเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ 3) ด้านการนิเทศติดตาม ข้อที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารควรพัฒนาฐานข้อมูลกลางที่ครูสามารถ อัปโหลดเอกสารและหลักฐานการปฏิบัติงานได้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพ 5 มาตรฐาน และ สถานศึกษาควรมีระบบสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลมา วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย นำมาปรับปรุงการนิเทศและติดตามให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารควรใช้ข้อมูลจากการนิเทศออนไลน์เข้าสู่ กระบวนการ PLC เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและ หาแนวทางพัฒนาร่วมกัน และผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูนำข้อมูลที่ได้จากระบบนิเทศและติดตาม มา ประยุกต์ใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองผู้เรียนได้ตรงจุด

6. ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทาง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ และด้านการนิเทศติดตาม ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดส่วนใหญ่มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีแนวความคิดการบริหารที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล สามารถมองเห็นทิศทางการพัฒนาการศึกษาได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลีรัตน์ มุ่งรวยกลาง (2560: 354) ที่พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนิษฐิกา พรหมวาทย์ (2566: 83) ที่พบว่า ด้านการพัฒนาและการส่งเสริมความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัด รองลงมาคือ การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีความตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในในฐานะกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนด โดยเฉพาะขั้นตอนการจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ที่เป็นภารกิจหลักซึ่งทุกโรงเรียนต้องดำเนินการเป็นประจำทุกปี ทำให้ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการประกันคุณภาพมีความพร้อมและคุ้นเคยกับกระบวนการดังกล่าว จึงส่งผลให้มีค่าเฉลี่ยในขั้นตอนนี้สูงที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับกิตติภพ ภาณุรัฐกุลธร (2566: 53) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าบุคลากร ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการนิเทศติดตาม พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุดคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมาคือ ด้านการนิเทศติดตาม และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับกิตติภาพ ภาณุรัฐกุลธร (2566: 53) พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยสามารถทำนายการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ได้สูงสุดได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการนิเทศติดตาม และด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกิตติภาพ ภาณุรัฐกุลธร (2566: 47) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 สามารถทำนายได้ร้อยละ 82.00

5. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามนโยบายทางการศึกษาและทิศทางการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนด ตรวจสอบ และประเมินวิสัยทัศน์ โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลเป็นกลไกสนับสนุน สอดคล้องกับ พนธกานต์ นฤฤทธิ์มนตรี และคณะ (2565: 174) กล่าวว่า การที่ผู้นำองค์กรสามารถสร้างภาพในอนาคตขององค์กรหรือหน่วยงาน เรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าหมายการเรียนรู้ และแผนกลยุทธ์นำมาใช้บริหารองค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลโดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรและ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยให้ความสำคัญสูงสุดกับงานวิชาการ

5.2 ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้สถานศึกษายุคดิจิทัลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูลผู้เรียนที่สามารถสะท้อนศักยภาพ ความถนัด และความต้องการที่แท้จริงของนักเรียน ฐานข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ครูมีข้อมูลเพียงพอในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมและตรงจุด ไม่เพียงแต่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ยังสอดคล้องกับมาตรฐาน

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นสถานศึกษาควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเป็น “โรงเรียนดิจิทัล” ผ่านสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแผนงานและโครงการด้านเทคโนโลยีอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐิกา พรหมวาทย์ (2566: 107) กล่าวว่า ด้านความเป็นเลิศในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการสร้างและดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เข้มแข็งโดยการพัฒนาความคล่องแคล่ว ยอมรับในการเปลี่ยนแปลง กระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษา เพิ่มพูนศักยภาพในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เต็มใจทดลองในสิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมให้มีการทำงานในทีมและเป็นปัจจุบัน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ด้วยการศึกษารับรู้การใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกฝน อบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพด้วยการใช้เทคโนโลยี 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและให้การสนับสนุนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการเรียนรู้ การสนับสนุนงบประมาณ การพัฒนาครูเพื่อพัฒนานวัตกรรมสูตรการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้นวัตกรรมอยู่บนพื้นฐานของการที่ต้องคำนึงถึงการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ใช้เครือข่ายออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ และคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเรียน การทำงาน และการดำรงชีวิต เน้นการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเองโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ของการจัดการเรียนการสอน กำหนดแนวทางการแก้ไขด้วยการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อบรม พัฒนา ศึกษาค้นคว้างานวิจัย พร้อมทั้งใช้กระบวนการวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สร้างต้นแบบนวัตกรรมทางเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน

5.3 ด้านการนิเทศติดตาม ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูลที่ครูสามารถดำเนินงานเอกสารและหลักฐานการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพทั้ง 3 มาตรฐาน ระบบดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลได้แบบเรียลไทม์ สร้างความโปร่งใส ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคุณภาพภายในสถานศึกษา และสถานศึกษาควรมีระบบสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย และแนวทางการพัฒนา ทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น นอกจากนั้นผู้บริหารยังควรนำข้อมูลจากการนิเทศออนไลน์เข้าสู่กระบวนการ PLC เพื่อเปิดพื้นที่ให้ครูและบุคลากรได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา ค้นหาแนวทางพัฒนา และร่วมกันสร้างสรรค์วิธีการแก้ไข เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวิชัย โสมดี (2567: 844) กล่าวว่า ผู้บริหารควรร่วมมือกับกลุ่มบริหารวิชาการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอน เพื่อร่วมกันกำหนดปฏิทินการนิเทศการสอน รูปแบบและแนวทางการนิเทศการสอน พร้อมทั้งกำหนดเครื่องมือสำหรับการประเมินการนิเทศให้ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการสอน จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองภาพรวมและดำเนินงานในด้านการนิเทศการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถช่วยในการวางแผนและกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน ซึ่งจะช่วยให้มีทิศทางและแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาและปรับปรุงการสอน สามารถช่วยแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาและป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ และสามารถช่วย

ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานนิเทศการสอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการสอน

6. ความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนั้นเพราะแนวทางดังกล่าวมีความสอดคล้องกับสภาพปฏิบัติงานจริงของผู้บริหาร ครอบคลุมองค์ประกอบที่จำเป็น เช่น ทักษะเทคโนโลยี ความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม การพัฒนาครู และการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัลภายในโรงเรียน ทำให้ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้สูงในการนำไปใช้พัฒนาโรงเรียนได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564: 190) ได้กล่าวว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความ ถูกต้องและเหมาะสม

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ และด้านการนิเทศติดตาม ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหาร เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านนโยบาย (Policy)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 นำผลการศึกษาวิจัยไปพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการชี้แจงนโยบายทางการศึกษาและทิศทางการพัฒนาประเทศอยู่เสมอ ตลอดจนกำหนดนโยบายและระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ เช่น การจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีการศึกษา หรือระบบเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

1.2 ด้านองค์กร (Organization)

1.2.1 ผู้บริหารพัฒนาวิสัยทัศน์ดิจิทัลของสถานศึกษาให้ชัดเจนและตรวจสอบได้

1.2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน

1.2.3 ผู้บริหารควรพัฒนาระบบการนิเทศติดตามให้เป็นแบบเรียลไทม์ โดยสามารถติดตามตรวจสอบ และประเมินผลได้อย่างรวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการคุณภาพภายในสถานศึกษา

1.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างวัฒนธรรมโรงเรียนดิจิทัล โดยจัดบรรยากาศและกิจกรรมที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีทั้งครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านบุคลากร (Personnel)

1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าของครูด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน

1.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยเน้นการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับยุคดิจิทัล และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการเปลี่ยนแปลง

1.3.3 ครูพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี โดยอบรมการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล การออกแบบสื่อ การใช้ข้อมูลผู้เรียนเพื่อสร้างการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

1.3.4 ครูและผู้บริหารควรได้รับการฝึกอบรมด้านการจัดเก็บ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของภาวะผู้นำทางวิชาการในบริบทที่ต่างกัน

2.2 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการกำหนดวิสัยทัศน์มีผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภองาว เพชร เขต 2

2.3 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้มีผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำเภองาว เพชร เขต 2

2.4 จากผลการวิจัยพบว่าด้านการนิเทศติดตามมีผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำทางการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนิษฐิกา พรหมวาทย์. (2566). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่ม
ยกกระบัตรอำเภอสามเงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. การค้นคว้า
อิสระหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กิตติภาพ ภาณุภักดิ์ (2566). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2. *ศึกษาวารสารศึกษาศาสตร์*. 10(2): 47-58.
- กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561, 23 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135
ตอนที่ 11 ก.
- จารุกิตต์ สุตสุข. (2565). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต*.
22(2): 49-60.

- ชวพร จิมขุนทด. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*. 6(3): 383-396.
- ณรงค์ชัย ศิริไพศาล. (2560). การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จังหวัดสตูล. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่*.
- ปิยวัฒน์ คำโคตร. (2565). แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 2(3): 97-110.
- ปวีณา สิทธิโชคธรรม. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิชาการรอยแค้นสาส์*. 9(12): 1210-1229.
- พนธกานต์ นฤฤทธิ์มนตรี, อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์ และกุหลาบ ปุริสาร. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในยุคดิจิทัล. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. 12(4): 174-185.
- เพลินจิตร ชำนาญผา. (2566). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 5(6): 182-195.
- มณีรัตน์ สุดเต้. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*. 7(8): 344-362.
- รสา หว่างจิตร. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 9(1): 355-365.
- วลีรัตน์ มุ่งรวยกลาง. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. วิทยาลัยนครราชสีมา*.
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- สันติ แสนเป็ก. (2565). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่เขต 2. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. 12(3): 99-110.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. (2568). *แผนปฏิบัติการประจำปี*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://drive.google.com/file/d/1D_5Z9SNiLs9DzubU2GJ6_qS4gfx-_b95/view 2568. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2568.

- สรวิชัย โสมดี. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต ป่าสักชลสิทธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี. **วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์**. 9(1): 837-848.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610.